

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ
ПІДПРИЄМНИЦТВА» ДЛЯ ВСІХ ФОРМ НАВЧАННЯ ПІДГОТОВКИ
БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 6.03050801 «ФІНАНСИ І КРЕДИТ»**

ЗАПОРІЖЖЯ

2016

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	3
2. ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	4
3 СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	4
4. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ РОЗДІЛІВ.....	6
5.ВИМОГИ ДО ДОДАТКІВ.....	7
6. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ.....	8
7. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА. ВАРІАНТИ ТА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ	14
8. ВИМОГИ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ РОЗРАХУНКОВОЇ ЧАСТИНИ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	21
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	30

1. ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Мета даної роботи полягає в закріпленні та поглибленні знань студентів з дисципліни “Фінансова діяльність суб’єктів підприємництва”, розвитку навичок самостійної творчої роботи з обраної теми, вміння аргументувати власну точку зору, узагальнювати, систематизувати й аналізувати статистичні, фінансові та економічні показники, проводити необхідні для аналізу розрахунки.

Студенту при написанні курсової роботи необхідно:

- оволодіти специфічною фінансово-економічною термінологією;
- забезпечити достатній теоретичний рівень роботи на основі вивчення законів України, постанов уряду, інструктивних, нормативних і методичних матеріалів;
- ознайомитись з науковою монографічною та періодичною літературою з обраної теми дослідження, визначити дискусійні питання та існуючі проблеми;
- раціонально поєднувати теоретичні положення з аналізом цифрового матеріалу, уміти проводити розрахунки, виявляти фактори впливу на кінцеві результати;
- забезпечити необхідний стиль подачі матеріалу та правильно оформити роботу.

Виконання курсової роботи складається з ряду етапів:

- 1) ознайомлення з тематикою курсових робіт, вибір теми і її фіксація;
- 2) добору і аналізу літератури за обраною темою, ознайомлення з нею і складання попереднього змісту роботи у вигляді складного плану;
- 3) консультації з керівником, затвердження остаточного змісту роботи. Опрацювання основних теоретичних положень роботи;
- 5) написання тексту роботи згідно з вимогами до її змісту та оформлення;
- 6) подання роботи на розгляд керівника курсової роботи;
- 7) ознайомлення із зауваженнями керівника, виправлення помилок, підготовки до захисту і захист курсової роботи.

Курсова робота виконується згідно з тематикою, затвердженою кафедрою «фінансів і кредит». Студентам обирають тему роботи згідно з номером за журналом групи. Не дозволяється написання роботи на одну тему більше ніж одному студентові.

Дані для розрахунку:

- законодавча та нормативно-правова база;
- статистичні та аналітичні дані;
- форми фінансової звітності фінансових посередників, фінансових установ, індивідуальних та інституціональних інвесторів;
- річні звіти суб’єктів фінансового ринку.

Курсова робота складається з двох розділів.

Перший – теоретичний, який передбачає вивчення теоретичних та методологічних засад окремого питання, насамперед це окреслення

нормативно-правових аспектів даної проблеми, розвитку і сучасного стану конкретного сегменту ринку фінансових послуг на макрорівні, суті, принципів і методів надання послуги, механізму реалізації тієї чи іншої фінансової послуги, правових відносин між учасниками, оплати послуг, проблемних питань та перспектив, які подані за варіантами.

Другий розділ – практичний, містить розрахункові завдання та методичні рекомендації для їх розв’язку.

2. ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

У курсовій роботі повинен розкриватися зміст основних аспектів курсу “Фінансова діяльність суб’єктів підприємництва”. Тема курсової роботи містить у собі визначену проблему: внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування. Її поглиблене вивчення дозволяє у визначеній мірі змодельювати процеси, що відбуваються з даної проблеми, розглянути варіанти її вирішення.

Студенти виконують відповідні аналітичні дослідження і розрахунки з питань, які потребують відповідних висновків для правильного обрання фінансової політики підприємства.

Виконання курсової роботи передбачає такі етапи:

- призначення теми за варіантами згідно з порядковим номером в журналі групи;
- підбір та вивчення літератури;
- складання попереднього плану;
- консультація з викладачем – керівником, уточнення плану курсової роботи;
- написання та оформлення тексту курсової роботи;
- передавання завершеної курсової роботи на кафедру для рецензування;
- доопрацювання роботи згідно із зауваженнями керівника;
- захист курсової роботи

3 СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1. Титульний лист.

Титульний лист є першою сторінкою курсової роботи і править за основне джерело бібліографічної інформації, необхідної для оброблення та пошук у документа. Титульний лист містить данні, які подають у такій послідовності:

- а) відомості про назву міністерства та навчального закладу;
- б) гриф допущення та захисту;
- в) повна назва документа;
- г) підписи керівника роботи;
- д) рік складання курсової роботи. (приклад оформлення титульних листів наведено у додатку А)

3.2.Завдання.

Завдання на курсову роботу оформлюється на типографському бланку, виконаному на двох сторінках аркуша, розміщується після титульного листа.

3.3. Реферат.

Реферат призначений для ознайомлення з курсовою роботою. Він має бути стислим, інформативним та містить відомості, які дозволяють прийняти рішення про доцільність читання всієї курсової роботи.

Реферат має бути розміщений безпосередньо за завданням на курсовий проект, починаючи з нової сторінки.

Реферат повинен містити:

- відомості про обсяг, кількість частин курсової роботи, кількість ілюстрацій, таблиць, додатків, кількість джерел згідно з переліком посилань (усі відомості наводять, включаючи дані додатків);
- текст реферату;
- перелік ключових слів.

Текст реферату повинен відбивати подану у курсовій роботі інформацію та, як правило, у такій послідовності:

- об'єкт дослідження або розроблення;
- мета роботи;
- методи дослідження та апаратура (для науково – дослідних проектів);
- результати та їх новизна;
- рекомендації щодо використання результатів роботи;
- значимість роботи та висновки.

Реферат належить виконувати обсягом не більше, як 500 слів та бажано, щоб він уміщувався на одній сторінці формату А4.

У випадках, коли курсова робота складається з окремих томів (комплексний дипломний чи курсовий проект), пов'язаних між собою однією темою, кожна така курсова робота повинна мати реферат, який би зазначив його зв'язок з іншими томами;. Структура кожного тому складається згідно з цим стандартом.

Ключові слова, що є визначальними для розкриття суті курсової роботи, вміщують після тексту реферату.

Перелік ключових слів містить від 5 до 15 слів, надрукованих великими літерами в називному відмінку в рядок через коми. (приклад складання реферату наведено в додатку Б)

3.4. Зміст.

Зміст розташовується безпосередньо після реферату, починаючи з нової сторінки.

До змісту включають: перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень та термінів; передумову; вступ; послідовно перелічені назви всіх розділів, висновки, рекомендації, перелік посилань; назви додатків і номери сторінок, які містять початок матеріалу. У змісті можуть бути перелічені номери й назви ілюстрацій та таблиць із значенням сторінок, на яких вони

вміщені.

3.5. Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень та термінів.

Усі прийняті у курсовій роботі мало поширені умовні позначення, символи, одиниці, скорочення та терміни пояснюють у переліку, який вміщують безпосередньо після змісту, починаючи з нової сторінки. Незалежно від цього за першої появи цих елементів у тексті курсової роботи наводять їх розшифровку.

4. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ РОЗДІЛІВ

4.1. Вступ.

У вступі коротко викладають:

- оцінку сучасного стану проблеми;
- актуальність даної роботи та підставу для її виконання;
- мету роботи.

Вступ розташовують на окремій сторінці.

4.2. Суть курсової роботи.

Суть курсової роботи – це викладення відомостей про предмет дослідження або розроблення, котрі є необхідними й достатніми для розкриття сутності даної роботи, або властивостей створеного об'єкту; принципів дії об'єкта та основних принципових рішень, що дають уявлення про його устрій; та його результати.

Викладаючи суть, особливу увагу приділяють новизні в роботі, а також питанням надійності, безпеки, екології, ресурсощадності. Якщо у курсовій роботі необхідно навести повні докази, або подробиці дослідження, їх вміщують у додаток.

Суть курсової роботи викладають, поділяючи матеріали на розділи. Розділи можуть поділятися на пункти або на підрозділи та пункти. Пункти, якщо необхідно, поділяються на підпункти. Кожен пункт та підпункт повинен містити закінчену інформацію. Текст суті курсової роботи може поділятися тільки на пункти.

Курсова робота складається з таких основних розділів:

Розділ 1 Теоретичні основи, аналіз нормативної, законодавчої бази та досвіду того питання, яке розглядається, та основні шляхи його розв'язання.. Обсяг розділу 30-35стр.

Розділ 2 Розрахунок практичного завдання. Обсяг розділу 10-15 стр

Висновки

Перший розділ, як правило, містить теоретичні основи взятого до дослідження об'єкту. В цьому розділі треба викласти:

- основні поняття, суть, зміст того питання, тієї категорії, яка визначена в темі курсової роботи;
- огляд сучасного стану теоретичних основ в цій області, враховуючи різні точки зору з дібраних літературних джерел;
- скласти свою точку зору на основі критичного аналізу, теоретичного,

практичного досвіду та розробленої законодавчої і нормативної бази господарювання.

В першому розділі можливо дати оцінку існуючих методичних вказівок, інструкцій, нормативних та законодавчих актів, та як вони використовуються на конкретному підприємстві, яке вибране як база дослідження.

В другому розділі проводиться розрахунок поставлених завдань на основі методичних вказівок. Всі розрахунки повинні здійснюватись у відповідності з діючим законодавством вітчизняного господарювання та орієнтуватись на прибуткову діяльність.

В висновках необхідно підвести загальні висновки по всіх розділах курсової роботи, зробити оцінку виконання поставлених задач і привести одержані результати, які використовуються в доповіді при захисті.

На основі одержаних висновків можуть наводитись рекомендації. Рекомендації вміщують після висновків, починаючи з нової сторінки.

4.3 Висновки.

Висновки розміщують безпосередньо після викладення суті курсової роботи, починаючи з нової сторінки.

У висновках наводять оцінку одержаних результатів роботи або її окремого етапу з урахуванням світових тенденцій вирішення поставленої задачі; можливі галузі використання результатів роботи; народногосподарську, наукову, соціальну вагомість роботи.

Текст висновків може поділятися на пункти.

4.4 Рекомендації

У курсовій роботі на основі одержаних висновків можуть наводитись рекомендації.

Рекомендації розміщують після висновків, починаючи з нової сторінки.

4.5 Перелік посилань.

Перелік джерел, на які є посилання в основній частині курсової роботи наводять у кінці курсової роботи, починаючи з нової сторінки. У відповідних місцях тексту мають бути посилання. Бібліографічні описи в переліку посилань подають у порядку, за яким вони вперше згадуються в тексті. Порядкові номери описів у переліку є посиланнями в тексті.

Бібліографічні описи посилань у переліку наводять відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

Бібліографічні описи виконують на мові джерела інформації, допускається робити переклад бібліографічного опису і записувати його на мові курсової роботи.

5.ВИМОГИ ДО ДОДАТКІВ

5.1 Призначення додатків.

У додатках вміщують матеріал, який:

- є необхідним для повноти курсової роботи, Але включення його до основної частини курсової роботи може змінити впорядковане й логічне уявлення про роботу;

- не може бути послідовно розміщений в основній частині курсової

роботи через великий обсяг або способи відтворення;

- може бути вилучений для широкого кола читачів , але є необхідним для фахівців даної галузі.

5.2 Типи додатків.

У додатки можуть бути включені:

- додаткові ілюстрації або таблиці;

- матеріали , які через великий обсяг , специфіку викладення або форму подання не можуть бути внесені до основної частини.

6. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ

6.1 Загальні вимоги.

Залежно від особливостей та змісту курсової роботи складають у вигляді тексту, ілюстрації, таблиць або їх сполучень.

Курсову роботу оформлюють на аркушах формату А4. За необхідністю допускається використання аркушів паперу формату А3.

Курсову роботу виконують рукописним, машинописним або машинним способом на одному боці аркуша білого паперу.

За машинного способу курсової роботи виконують згідно з вимогами цього стандарту та стандарту на виконання документів з використанням друкувальних і графічних пристроїв виведення ЕОМ. Допускається включення до курсової роботи сторінок, виконаних методом репрографії.

За машинописного способу виконання курсової роботи друкують через півтора інтервали; за машинного - з розрахунку не більше 40 рядків на сторінці за умови рівномірного її заповнення та висотою літер і цифр не менш ніж 1,8 мм.

Допускається окремі частини курсової роботи виконувати іншим способом, ніж основна частина.

Структурні елементи "завдання", "реферат", "зміст", "перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів", "вступ", "висновки", "рекомендації", "перелік посилань" не нумерують, а їх назви правлять за заголовки структурних елементів.

Розділи та підрозділи повинні мати заголовки.

Пункти та підпункти можуть мати заголовки.

Заголовки структурних елементів курсової роботи та заголовки розділів слід розташовувати посередині рядка та друкувати великими літерами без крапок в кінці, не підкреслюючи.

Заголовки підрозділів, пунктів та підпунктів курсової роботи слід починати з абзацного відступу та друкувати маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці.

Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту курсової роботи та дорівнювати п'яти знакам.

Якщо заголовок складається з двох та більше речень, їх розділяють крапкою. Перенесення слів у заголовок розділу не допускається.

Відстань між заголовком та подальшим чи попереднім текстом має бути:

- за машинописного або рукописного способу - не менше, ніж три інтервали;

- за машинного способу - не менш, ніж два рядки.

Відстань між основами рядків заголовку, а також між двома заголовками приймають такою, як у тексті.

Не припускається розміщення назви розділу, підрозділу, а також пункту та підпункту в нижній, частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту.

Оформлення тексту, ілюстрацій та таблиць за машинного способу їх виконання повинно відповідати вимогам цього стандарту з урахуванням можливостей комп'ютерної техніки.

6.2 Нумерація сторінок.

Сторінки курсової роботи слід нумерувати арабськими цифрами додержуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту. Нумери сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Титульний лист включають до загальної нумерації сторінок курсової роботи. Номер сторінки на титульному листі не проставляють.

Завдання на проект включають до загальної нумерації сторінок. При двохсторонньому типографському бланку завдання враховують як дві сторінки. Нумера сторінок на завданні не проставляють.

Реферат і текст змісту також включають до загальної нумерації сторінок. Нумера сторінок на них не проставляють.

Ілюстрації й таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок курсової роботи.

6.3 Нумерація розділів, підрозділів пунктів та підпунктів.

Розділи, підрозділи, пункти та підпункти курсової роботи слід нумерувати арабськими цифрами.

Розділи курсової роботи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладення суті курсової роботи та позначатися арабськими цифрами без крапки, наприклад 1,2,3,4 і т.д.

Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу.

Нумери підрозділу складаються з номера розділу та порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою.

Після номера підрозділу крапки не ставлять, наприклад 1.2 , 1.3 і т.д.

Пункти повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу або підрозділу.

Номер пункту складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу й номера пункту, відокремлених крапкою. Після номера пункту крапку не ставлять.

Нумери підпункту складаються з номера розділу, порядкового номера підрозділу, порядкового номера пункту та порядкового номера підпункту, відокремлених крапкою.

Якщо розділ або підрозділ складається з одного пункту, або пункт складається з одного підпункту, його нумерують.

6.4 Ілюстрації.

Ілюстрації креслення, малюнки, графіки, схеми, діаграми, фотознімки слід розміщувати у курсовій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання у курсовій роботі.

Креслення, графіки і т. і. розміщені у курсовій роботі мають відповідати вимогам стандартів "Єдиної системи конструкторської документації" та "Єдиної системи програмної документації".

Фотознімки розмірами менше за формат А4 мають бути наклеєні на аркуші білого паперу формату А4.

Ілюстрації можуть мати назву, яку розміщують під ілюстрацією. За необхідністю під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані. Ілюстрація позначається словом "Рисунок _", яке разом з назвою ілюстрації розміщують після пояснювальних даних.

Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою.

Якщо ілюстрація не вміщується на одній сторінці, можна переносити її на інші сторінки, вміщуючи назву ілюстрації на першій сторінці, пояснювальні дані – на кожній сторінці, і під ними позначають: "Рисунок __, аркуш __".

Ілюстрації, за необхідності, можуть бути перелічені у змісті за значенням їх номерів, назв та номерів сторінок, на яких вони вміщені.

6.5 Таблиці.

Цифровий матеріал, як правило, оформлюють у вигляді таблиць.

Горизонтальні та вертикальні лінії, які розмежовують рядки таблиці, а також лінії зліва, справа та знизу, що обмежують таблицю, можна не проводити, якщо їх відсутність не утруднює користування таблицею.

Таблиця _____ - _____

номер назва таблиці

Заголовки граф

Підзаголовки граф

рядки /горизонтальні рядки/

Боковик / графа д ля Графи / колонки/

заголовків рядків/

Рисунок 7.1— Структурна схема таблиці

Горизонтальні та вертикальні лінії, які розмежовують рядки таблиці, а також лінії зліва, справа та знизу, що обмежують таблицю, можна не проводити, якщо їх відсутність не утруднює користування таблицею.

Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті курсової роботи.

Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках.

Номери таблиці складаються з номера розділу та порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою.

Якщо у курсовій роботі одна таблиця, її нумерують.

Таблиця може мати назву, яку друкують малими літерами /крім першої великої / і вміщують над таблицею.

Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці. Якщо рядки або графи таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю треба поділити на частини, розміщуючи одну частину під одною, або переносячи частину таблиці на наступну сторінку, повторюючи в кожній частині таблиці її головку та бокових. При поділені таблиці на частини допускається її головку, або бокових замінити відповідно номерами граф чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці.

Слово "Таблиця __" вказують один раз зліва над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть:

"Продовження таблиці __" з зазначенням номера таблиці.

Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки - з малої, якщо вони складають одне речення з заголовком.

Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть а великої літери. В кінці заголовків й підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки та підзаголовки граф вказують в одиниці.

Інші вимоги до виконання таблиць - відповідно до чинних стандартів на технічну документацію.

Таблиці, за необхідністю, можуть бути перелічені у змісті з зазначенням їх номерів, назв та номерів сторінок, на яких вони розміщені.

6.6 Переліки.

Переліки, за потреби, можуть бути наведені всередині пунктів або підпунктів. Перед переліком ставлять двокрапку.

Перед кожною позицією переліку слід ставити малу літеру української абетки з дужкою, або, не нумеруючи - дефіс /перший рівень деталізації /.

Для подальшої деталізації переліку слід використовувати арабські цифри з дужкою / другий рівень деталізації /.

Приклад:

а/ форма та розмір клітин;

б/ живий склад клітин;

1/ частини клітин;

2/ неживі включення протопластів;

в/ утворення тканини.

Переліки першого рівня деталізації друкують малими літерами з абзацного відступу, другого рівня – з відступом відносно місця розташування переліків першого рівня.

6.7. Примітки.

Примітки вміщують у курсовій роботі за необхідністю пояснення змісту

тексту, таблиці або ілюстрації.

Примітки розташовують безпосередньо після тексту, таблиці, ілюстрації, яких вони стосуються.

Одну примітку не нумерують.

Слово " примітка " друкують з великої літери з абзацного відступу, не підкреслюють, після слова "примітка" ставлять крапку і з великої літери в тому ж рядку подають текст примітки.

Декілька приміток нумерують послідовно арабськими цифрами з крапкою. Після слова "примітка" ставлять двокрапку і а нового рядка з абзацу після номера примітки з великої літери подають текст примітки.

6.8 Висновки.

Пояснення до окремих даних, наведених у тексті або таблицях допускається оформляти виносками.

Виноски позначають надрядковими знаками у вигляді арабських цифр з дужкою.

Нумерація виносок - окрема для кожної сторінки.

Знаки виноски проставляють безпосередньо після того слова, символу, числа, речення, до якого дають пояснення , та перед текстом пояснення.

Текст виноски вміщують під таблицею, або в кінці сторінки й відокремлюють від таблиці або тексту лінією довжиною 30-40 мм, проведеною в лівій частині сторінки.

Текст виноски починають а абзацного відступу та друкують за машинописного або рукописного способу виконання курсової роботи через один інтервал, за машинного способу - мінімальним міжрядковим інтервалом.

6.9 Формули та рівняння.

Формули та рівняння розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки.

Вище та нижче кожної формули або рівняння повинно бути залишено не менше одного вільного рядка.

Формули та рівняння у курсовій роботі / за винятком формул і рівнянь наведених у додатках / слід нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу.

Номер формули або рівняння складається з номера розділу та порядкового номера формули або рівняння, відокремлених крапкою.

Номер формули або рівняння зазначають на рівні формули або рівняння в дужках у крайньому правому положенні на рядку.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули чи рівняння, слід наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони наведені у формулі чи рівнянні.

Пояснення значення кожного символу та числового коефіцієнта слід давати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають з абзацу словом "де" без двокрапки.

Переносити формули чи рівняння на наступили рядок допускається тільки на знаках виконуваних операцій, повторюючи знак операції на початку наступного рядка. Коли переносять формули чи рівняння на знакові операції множення, застосовують знак " x ".

Формули, що йдуть одна за одною и не розділені текстом, відокремлюють комою.

6.10 Посилання.

Посилання в тексті курсової роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, віділеними двома квадратними дужками, наприклад, "... у роботах [1-7]...".

Допускається наводити посилання на джерела у виносках, при цьому оформлення посилання має відповідати його бібліографічному опису за переліком посилань із зазначенням номера.

При посиланнях на розділи, підрозділи, пункти, підпункти, ілюстрації, таблиці, формули, зазначають їх номери.

6.11 Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень та термінів.

Перелік повинен розташовуватись стовпцем. Ліворуч в абетковому порядку наводять умовні позначення, символи, одиниці, скорочення та терміни, праворуч - їх детальну розшифровку.

6.12 Додатки.

Додатки слід оформлювати, як продовження курсової роботи на його наступних сторінках, розташовуючи додатки в порядку появи посилань на них у тексті курсової роботи.

Кожний додаток повинен починатись а нової сторінки.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами з перові великої симетрично відносно тексту сторінки.

Посередині рядка над заголовком малими літерами, з першої великої повинно бути надруковано слово "Додаток _ " та велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, С, З, І, Ї, И, О, Ч, Ї. Один додаток позначається як додаток А.

Додатки повинні мати спільну , з рештою курсової роботи наскрізну нумерацію сторінок.

За необхідністю текст додатків може поділятись на розділи , підрозділи, пункти, підпункти, які слід нумерувати в межах кожного додатку відповідно до вимог. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатку та крапку (А. 2).

Ілюстрації, таблиці, формули та рівняння, що є у тексті додатку, слід нумерувати в межах кожного додатку.

Якщо, в додатку одна ілюстрація, одна таблиця, одне рівняння, одна формула, їх нумерують.

В посиланнях у тексті додатку на ілюстрації, таблиці, формули, рівняння рекомендується писати: "... на рисунку А. 2..."

Якщо у курсовій роботі як додаток використано документ, що має самостійне значення та оформлюється згідно з вимогами до документу даного виду, його копію вміщують у курсовій роботі без змін в оригіналі. Перед копією документу вміщують аркуш, на якому посередині друкують слово "Додаток " та його назву, праворуч у верхньому куті аркуша проставляють порядковий номер сторінок.

7. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА. ВАРІАНТИ ТА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

Теми курсових робіт для студентів денної форми навчання розподіляються відповідно до порядкового номеру за журналом обліку групи

В окремих випадках за обґрунтованою заявою студента, тема курсової роботи може бути змінена науковим керівником.

Курсова робота №1

Організація бізнесу у вигляді приватного підприємства

1. Законодавче регулювання створення та діяльності приватного підприємства.
2. Особливості фінансової діяльності.
3. Аналіз розвитку приватних підприємств в Україні за останні роки та зарубіжний досвід їх функціонування.
4. Переваги і недоліки приватної форми утворення та перспективи розвитку.

Курсова робота № 2

Фінансова діяльність ТОВ в Україні та зарубіжний досвід

1. Законодавчі особливості реєстрації ТОВ та передачі прав власності.
2. Джерела фінансування ТОВ.
3. Стан розвитку ТОВ в Україні та в зарубіжних країнах.
4. Переваги і недоліки обмеженої форми відповідальності.

Курсова робота № 3

Організація фінансово-господарської діяльності у формі акціонерного товариства

1. Нормативне регулювання утворення акціонерної форми бізнесу та види акціонерних утворень.
2. Засновники та акціонери АТ, їх участь в управлінні та контролі за діяльністю.
3. Можливі джерела фінансування АТ.
4. Стан розвитку АТ в Україні та в зарубіжних країнах.

Курсова робота № 4

Порівняльна характеристика фінансової діяльності повних, командитних та товариств з додатковою відповідальністю

1. Нормативне регулювання утворення та діяльності, повноваження та відповідальність учасників.
2. Можливості фінансування таких форм в Україні та зарубіжний досвід залучення капіталу.
3. Аналіз розвитку відповідних утворень в Україні та за кордоном.
4. Пропозиції щодо оптимізації вибору виду утворення.

Курсова робота № 5

Організація фінансової діяльності у формі кооперативів

1. Характеристика діяльності кооперативів в Україні та в зарубіжних країнах.
2. Види кооперативів відповідно до національного законодавства та особливості формування статутного капіталу та їх діяльності.
3. Формування фінансових ресурсів кооперативів.
4. Можливості перспективи розвитку кооперативів.

Курсова робота № 6

Фінансова діяльність підприємств з іноземними інвестиціями

1. Законодавче регулювання діяльності підприємств з іноземними інвестиціями.
2. Види іноземних інвестицій та їх державна реєстрація.
3. Особливості валютного регулювання та оподаткування.
4. Аналіз залучення іноземних інвестицій в Україну та перспективи розвитку.

Курсова робота № 7

Особливості спільної діяльності на основі договорів кооперації без створення юридичної особи

1. Законодавче регулювання спільної діяльності за участю резидентів та за участю іноземних суб'єктів.
2. Управління, контроль та відповідальність учасників спільної діяльності.
3. Особливості обліку, оподаткування та валютного регулювання.
4. Оцінка розвитку спільної діяльності в Україні та переваги такої діяльності.

Курсова робота № 8

Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання без створення юридичної особи

1. Законодавче регулювання підприємницької діяльності без створення юридичної особи.
2. Порядок фінансування, відповідальність суб'єкта підприємництва.
3. Особливості оподаткування, переваги щодо вибору системи оподаткування.
4. Аналіз діяльності в Україні підприємницької діяльності без створення юридичної особи та перспективи розвитку.

Курсова робота № 9

Особливості фінансової діяльності державних і казенних підприємств

1. Законодавче регулювання управління майном, можливості приватизації та правонаступництва.
2. Особливості застосування законодавства про банкрутство та відповідальність за своїми зобов'язаннями.
3. Аналіз діяльності державних підприємств та їх приватизації в Україні та за кордоном.

Курсова робота № 10

Формування статутного капіталу підприємств

1. Законодавчі вимоги щодо обов'язкового формування статутного капіталу та захисту інтересів акціонерів та учасників.
2. Основні види корпоративних прав, та права їх власників. Курс акцій та методи встановлення ринкової ціни акцій.
3. Оцінка досвіду використання акцій при формуванні статутного капіталу суб'єктами зарубіжних країн.
4. Аналіз звіту про власний капітал окремого підприємства.

Курсова робота № 11

Резервний капітал підприємства. Джерела формування та можливості використання

1. Види резервів, законодавче регулювання обов'язкових резервів.
2. Напрямки використання резервного капіталу.
3. Особливості формування резервів банками та страховиками та їх використання.
4. Зарубіжний досвід формування та використання резервного капіталу.

Курсова робота № 12

Збільшення статутного капіталу підприємства як засіб мобілізації фінансових ресурсів

1. Законодавче регулювання збільшення статутного капіталу різних організаційно-правових форм.
2. Методи та джерела збільшення статутного капіталу. Аналіз звіту про власний капітал окремого суб'єкта.
3. Порядок збільшення статутного капіталу на основі додаткової емісії корпоративних прав.
4. Встановлення курсу емісії корпоративних прав при мінімізації витрат залучення капіталу.

Курсова робота № 13

Зменшення статутного капіталу підприємства

1. Законодавче регулювання зменшення статутного капіталу з метою захисту інтересів кредиторів.

- 2.Способи та порядок зменшення статутного капіталу різних організаційно-правових форм бізнесу.
- 3.Аналіз звіту про власний капітал окремого підприємства.
- 4.Зарубіжний досвід причин та передумов зменшення статутного капіталу.

Курсова робота № 14

Самофінансування підприємства як основа внутрішнього фінансування

- 1.Реінвестування прибутку та інші джерела внутрішнього фінансування.
- 2.Збільшення статутного капіталу без залучення додаткових внесків.
- 3.Переваги, недоліки самофінансування.
4. Зарубіжний досвід реінвестування прибутку.

Курсова робота № 15

Чистий грошовий потік підприємства як основне джерело внутрішнього фінансування

- 1.Види, джерела виникнення та напрями використання ЧГП.
- 2.Порядок визначення ЧГП, особливості складання звіту про рух грошових коштів.
- 3.Аналіз фінансового стану окремого підприємства на основі фінансової звітності та порівняння з показниками на основі ЧГП.

Курсова робота № 16

Особливості дивідендної політики підприємства

- 1.Порядок та методи нарахування дивідендів, особливості оподаткування.
- 2.Аналіз діяльності емітентів в Україні.
- 3.Аналіз ефективності дивідендної політики окремого (окремих) емітента (емітентів).
- 4.Оцінка проведення дивідендної політики в зарубіжних країнах.

Курсова робота № 17

Кредитоспроможність підприємства та кредитне забезпечення залучення позичкового капіталу

- 1.Види позичкового капіталу, роль та значення серед них банківських кредитів. Факторинг як субститут кредиту.
- 2.Організація фінансової роботи із залучення банківського кредиту.
- 3.Порівняльна характеристика оцінки кредитоспроможності вітчизняними та зарубіжними банками.
- 4.Кредитне забезпечення в Україні та зарубіжній практиці.

Курсова робота № 18

Кредити в іноземній валюті як джерело зовнішнього фінансування

- 1.Основні умови залучення кредитів в іноземній валюті, переваги і недоліки такого кредитування.
2. Валютні застереження при залученні кредитів в іноземній валюті від нерезидентів.

3. Оцінка залучення кредитів в іноземній валюті вітчизняними суб'єктами.
4. Аналіз фінансування підприємств за рахунок кредитів в іноземній валюті.

Курсова робота № 19

Фінансування позичкового капіталу підприємства за рахунок емісії облігацій

1. Види облігацій, переваги та недоліки фінансування на основі емісії облігацій.
2. Нормативне регулювання порядку випуску, розміщення та погашення облігацій в Україні. Розрахунок виплат при погашенні.
3. Аналіз емісії облігацій суб'єктами господарювання.
4. Можливості трансформації позичкового капіталу у власний на основі конвертованих облігацій.

Курсова робота № 20

Залучення позичкового капіталу за рахунок комерційних кредитів

1. Комерційні кредити, місце та значення.
2. Аналіз позичкового капіталу та комерційних кредитів в структурі позичкового капіталу окремих (декількох) суб'єктів.
3. Вітчизняна практика товарного кредитування та зарубіжний досвід відносин між суб'єктами такого кредитування.
4. Методи оцінки вартості залучення комерційного кредиту. Ефективність використання банківського і товарного кредитів (переваги і недоліки).

Курсова робота № 21

Фінансові аспекти реорганізації підприємств шляхом укрупнення та розукрупнення

1. Законодавчо-нормативне регулювання реорганізації підприємств, сутність, види, завдання та передумови проведення. Антимонопольні вимоги та вимоги щодо захисту інтересів кредиторів.
2. Порядок реорганізації шляхом злиття та приєднання, поділу та виділення.
3. Особливості оподаткування при реорганізації підприємств.
4. Аналіз укрупнення, розукрупнення, їх причин в вітчизняній та зарубіжній практиці.

Курсова робота № 22

Фінансове інвестування підприємства як ефективне вкладення залученого капіталу

1. Сутність, види фінансових інвестицій, нормативне регулювання.
2. Оцінка доцільності вкладень у фінансові інвестиції з фіксованою ставкою дохідності та у корпоративні права.
3. Особливості оподаткування операцій з фінансовими інвестиціями.

4. Аналіз динаміки та структури фінансових інвестицій окремих підприємств.

Курсова робота № 23

Вартість залучення фінансових ресурсів підприємства як елемент оцінки вартості бізнесу

1. Економічна сутність, необхідність експертної оцінки вартості підприємства.
2. Вартість капіталу, способи розрахунку, можливі проблеми при розрахунку.
3. Порівняльна характеристика методів оцінки вартості підприємства з позиції точності та прийнятності в сучасних умовах.

Курсова робота № 24

Особливості зовнішньоекономічної діяльності підприємства

1. Зовнішньоекономічні операції суб'єктів господарювання.
2. Застосування правил ІНКОТЕРМС у зовнішньоекономічних відносинах.
3. Вантажно-митна декларація при митному оформленні зовнішньоторговельних операцій.
4. Особливості оподаткування зовнішньоекономічних операцій.

Курсова робота № 25

Фінансові аспекти зовнішньоекономічної діяльності підприємств

1. Законодавче регулювання в сфері ЗЕД. Зовнішньоекономічні ризики.
2. Правила здійснення розрахунків при експортно-імпортних, бартерних операціях. Факторинг у сфері ЗЕД як спосіб фінансування.
3. Порівняльна характеристика платіжних умов зовнішньоекономічних контрактів з точки зору оптимальності для експортера, імпортера.
4. Аналіз експортно-імпортних операцій суб'єктів ЗЕД.

Курсова робота № 26

Оперативний контролінг на підприємстві

1. Законодавче регулювання в сфері ЗЕД. Зовнішньоекономічні ризики.
2. Правила здійснення розрахунків при експортно-імпортних, бартерних операціях. Факторинг у сфері ЗЕД як спосіб фінансування.
3. Порівняльна характеристика платіжних умов зовнішньоекономічних контрактів з точки зору оптимальності для експортера, імпортера.
4. Аналіз експортно-імпортних операцій суб'єктів ЗЕД.

Курсова робота № 27

Стратегічний фінансовий контролінг

1. Сутність, необхідність, завдання стратегічного фінансового контролінгу.
2. Використання методів стратегічного контролінгу: системи раннього попередження та аналізу сильних і слабких місць на підприємстві.

3. Прогнозування банкрутства підприємства на основі дискримінантного аналізу.
4. Методи фінансового прогнозування.

Курсова робота № 28

Бюджетування на підприємстві як функція фінансового контролінгу

1. Необхідність, принципи та способи бюджетування. Система бюджетів на підприємстві. Зарубіжний досвід.
2. Визначення потреби в капіталі для фінансування оборотних та необоротних активів.
3. Планування фінансових бюджетів. Дотримання правил фінансування.
4. Бюджетний контроль та аналіз відхилень.

Курсова робота № 29

Оперативний контролінг на підприємстві

1. Законодавче регулювання в сфері ЗЕД. Зовнішньоекономічні ризики.
2. Правила здійснення розрахунків при експортно-імпортних, бартерних операціях. Факторинг у сфері ЗЕД як спосіб фінансування.
3. Порівняльна характеристика платіжних умов зовнішньоекономічних контрактів з точки зору оптимальності для експортера, імпортера.
4. Аналіз експортно-імпортних операцій суб'єктів ЗЕД

Курсова робота № 30

Фінансування позичкового капіталу підприємства за рахунок емісії облігацій

1. Види облігацій, переваги та недоліки фінансування на основі емісії облігацій.
2. Нормативне регулювання порядку випуску, розміщення та погашення облігацій в Україні. Розрахунок виплат при погашенні.
3. Аналіз емісії облігацій суб'єктами господарювання.
4. Можливості трансформації позичкового капіталу у власний на основі конвертованих облігацій

8. ВИМОГИ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ РОЗРАХУНКОВОЇ ЧАСТИНИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

У розрахунковій частині курсової роботи розв’язується типова (модельна) задача, вихідні дані до якої надаються викладачем у відповідності до номера варіанта.

8.1 Вихідні дані до модельної задачі

Завдання 8.1.1.

На початок 2014 року власний капітал ВАТ «ГРАНТ» характеризується такими даними представленими у таблиці 4.1.(розподіл даних за варіантами згідно порядкового номеру за журналом)

Таблиця 8.1

	варіант1	варіант2	варіант3	варіант4	варіант5	варіант6	варіант7	варіант8	варіант9
Статутний капітал	950 000	960000	970 000	980000	990 000	1000000	1 010 000	1020000	1 030 000
Додатково вкладений капітал	56 075	56080	56080	56080	56080	56080	56080	56080	56080
Інший додатковий капітал	35870	35890	35910	35930	35950	35970	35990	36010	36030
Резервний капітал	120 060	120075	120 090	120105	120 120	120135	120 150	120165	120 180
Нерозподілений прибуток	48 640	48660	48 680	48700	48 720	48740	48 760	48780	48 800
Неоплачений капітал	-75 650	-75650	-75 650	-75650	-75 650	-75650	-75 650	-75650	-75 650
Вилучений капітал	-87 120	-87120	-87 120	-87120	-87 120	-87120	-87 120	-87120	-87 120
Усього за розділом I пасиву	1 047 875	1 057 935	1 067 990	1 078 045	1 088 100	1 098 155	1 108 210	1 118 265	1 128 320
	варіант10	варіант11	варіант12	варіант13	варіант14	варіант15	варіант16	варіант17	варіант18
Статутний капітал	1040000	1 050 000	1060000	1 070 000	1080000	1 090 000	1100000	1 110 000	1120000
Додатково вкладений капітал	56080	56080	56080	56080	56080	56080	56080	56080	56080
Інший додатковий капітал	36050	36070	36090	36110	36130	36150	36170	36190	36210
Резервний капітал	120195	120 210	120225	120 240	120255	120 270	120285	120 300	120315
Нерозподілений прибуток	48820	48 840	48860	48 880	48900	48 920	48940	48 960	48980
Неоплачений капітал	-75650	-75 650	-75650	-75 650	-75650	-75 650	-75650	-75 650	-75650
Вилучений капітал	-87120	-87 120	-87120	-87 120	-87120	-87 120	-87120	-87 120	-87120
Усього за розділом I пасиву	1 138 375	1 148 430	1 158 485	1 168 540	1 178 595	1 188 650	1 198 705	1 208 760	1 218 815
	варіант19	варіант20	варіант21	варіант22	варіант23	варіант24	варіант25	варіант26	варіант27
Статутний капітал	1 130 000	1140000	1 150 000	1160000	1 170 000	1180000	1 190 000	1200000	1 210 000
Додатково вкладений капітал	56080	56080	56080	56080	56080	56080	56080	56080	56080
Інший додатковий капітал	36230	36250	36270	36290	36310	36330	36350	36370	36390
Резервний капітал	120 330	120345	120 360	120375	120 390	120405	120 420	120435	120 450
Нерозподілений прибуток	49 000	49020	49 040	49060	49 080	49100	49 120	49140	49 160
Неоплачений капітал	-75 650	-75650	-75 650	-75650	-75 650	-75650	-75 650	-75650	-75 650
Вилучений капітал	-87 120	-87120	-87 120	-87120	-87 120	-87120	-87 120	-87120	-87 120
Усього за розділом I пасиву	1 228 870	1 238 925	1 248 980	1 259 035	1 269 090	1 279 145	1 289 200	1 299 255	1 309 310

	варіант28	варіант29	варіант30	варіант31	варіант32	варіант33	варіант34	варіант35	
Статутний капітал	1220000	1 230 000	1240000	1 250 000	1260000	1 270 000	1280000	1 290 000	
Додатково вкладений капітал	56080	56080	56080	56080	56080	56080	56080	56080	
Інший додатковий капітал	36410	36430	36450	36470	36490	36510	36530	36550	
Резервний капітал	120465	120 480	120495	120 510	120525	120 540	120555	120 570	
Нерозподілений прибуток	49180	49 200	49220	49 240	49260	49 280	49300	49 320	
Неоплачений капітал	-75 650	-75 650	-75 650	-75 650	-75 650	-75 650	-75 650	-75 650	
Вилучений капітал	-87 120	-87 120	-87 120	-87 120	-87 120	-87 120	-87 120	-87 120	
Усього за розділом I пасиву	1 319 365	1 329 420	1 339 475	1 349 530	1 359 585	1 369 640	1 379 695	1 389 750	

Визначте на основі наступних даних, яким чином зміниться власний капітал підприємства залежно від варіанту курсової роботи.(завдання за варіантами в файлі Excel)

Розрахунки оформити у таблиці 8.2 , заповнити Звіт про власний капітал та зробити висновки

Таблиця 8.2

I. Власний капітал	На початок періоду, грн	Зміна, грн	На кінець періоду, грн
Статутний капітал			
Додатково вкладений капітал			
Інший додатковий капітал			
Резервний капітал			
Нерозподілений прибуток			
Неоплачений капітал			
Вилучений капітал			
Усього за розділом I пасиву			

Завдання 8.1.2.

Для оновлення виробництва підприємство ВАТ «ГАРАНТ» планує придбати нове обладнання у 2014 році (термін використання – 7 років) вартістю С тис. грн з урахуванням доставки та монтажу.

Підприємство має два варіанти зовнішнього фінансування купівлі обладнання.

По-перше, компанія може отримати кредит на суму вартості обладнання під ставку $i_{кр}, \%$, на 5 років. При цьому компанія несе експлуатаційні витрати, які будуть виплачуватися виробнику обладнання у сумі $C_{експ}$ тис. грн на рік.

По-друге, компанія може орендувати обладнання строком на 5 років при щорічних платежах за лізинг $R_{ліз}$ (з урахуванням витрат на утримання обладнання та амортизаційних надходжень), після чого зможе купити його за залишковою вартістю. Договір лізингу передбачає, що експлуатаційні витрати та ремонт обладнання здійснюються за рахунок лізингодавця. Амортизація нараховується методом зниження балансової вартості, при цьому річні норми амортизації протягом 7 років становлять 15%; 25%; 20%;

15%; 15%; 15%; 5%. Ставка податку на прибуток становить в 2013р. $r_{п.п}=19\%$, а з 2014р.-18%

Необхідно оцінити за існуючих умов:

1. Вигідність для підприємства варіантів придбання обладнання в кредит або в лізинг.

2. Вигідність лізингової операції для лізингової компанії, якщо вона має інші альтернативні варіанти інвестування (зокрема, на придбання облігацій), які забезпечать щорічну прибутковість $i_{ін} = 25\%$, і мають такий самий рівень ризику, що і грошові кошти, отримані за лізингом.

Данні для розрахунків див. у таблиці 8.3.

Таблиця 8.3

Варіант	Вартість обладнання- С, грн	Експл.витрати- Секспл, грн	Відсоткова ставка кредиту і кр, %
1	1555000	77750	31%
2	1555500	77775	32%
3	1556000	77800	33%
4	1556500	77825	34%
5	1557000	77850	35%
6	1557500	77875	36%
7	1558000	77900	37%
8	1558500	77925	31%
9	1559000	77950	32%
10	1559500	77975	33%
11	1560000	78000	34%
12	1560500	78025	35%
13	1561000	78050	36%
14	1561500	78075	37%
15	1562000	78100	31%
16	1562500	78125	32%
17	1563000	78150	33%
18	1563500	78175	34%
19	1564000	78200	35%
20	1564500	78225	36%
21	1565000	78250	37%
22	1565500	78275	31%
23	1566000	78300	32%
24	1566500	78325	33%
25	1567000	78350	34%
26	1567500	78375	35%
27	1568000	78400	36%
28	1568500	78425	37%
29	1569000	78450	31%
30	1569500	78475	32%

Методичні вказівки до завдання 8.1.2

Проведення розрахунків передбачає такі етапи.

- 1 Оцінюється вигідність для підприємства покупки обладнання в кредит.

а) В даному випадку сума кредитного фінансування дорівнює вартості придбаного майна, оскільки банк надає підприємству кредит, який дорівнює вартості придбаного обладнання.

Річний платіж по кредиту (наприкінці року) розраховується за формулою

$$R_{кр} = \frac{C \times i_{кр}}{1 - (1 + i_{кр})^{-T}}, \quad (8.1)$$

де C – сума кредитного фінансування, тис. грн;

$i_{кр}$ – річні відсотки по кредиту;

T – термін кредитування.

б) Оскільки амортизація нараховується методом зниження балансової вартості, то

$$A_t = B_t \times a, \quad (8.2)$$

де A_t – сума амортизаційних відрахувань за період t ;

B_t – балансова вартість на початок періоду t (звітного періоду)

$$B_t = B_{t-1} - A_{t-1},$$

де B_{t-1} – балансова вартість на початок попереднього періоду ($t-1$);

A_{t-1} – сума амортизаційних відрахувань за попередній період;

a – норма амортизації.

в) Нарощену суму кредиту за кожний рік розраховуємо за формулою

$$S_t = S_{t-1} (1 + i_{кр}), \quad (8.3)$$

де S_t – нарощена сума кредиту (з відсотками за рік);

S_{t-1} – непогашена сума за попередній період (рік).

г) Сума відсотків за кожний (t -й) рік (P_t) розраховується за формулою

8

$$P_t = S_t - S_{t-1}. \quad (8.4)$$

Сума погашення основного боргу в кожному періоді (K_t) розраховується як різниця між сумою відсотків (P_t) (див.(8.4)) та сумою повного платежу кожного періоду ($R_{кр}$) (див.(4.1)):

$$K_t = R_{кр} - P_t. \quad (8.5)$$

д) Непогашена частка кредиту на наступний період розраховується як різниця між непогашеною сумою на початок періоду (S_{t-1}) та сумою погашення основного боргу (K_t).

е) Річні витрати на покупку обладнання розраховуються з урахуванням податкової знижки. До витрат, які мають цю знижку, належать амортизаційні відрахування, витрати на утримання обладнання, витрати на оплату відсотків

по кредиту. Податкова знижка розраховується множенням суми цих витрат на ставку податку на прибуток (19%).

і) Річні витрати на покупку - це сума всіх витрат за винятком податкової знижки.

2 Оцінюється вигідність для підприємства покупки обладнання в лізинг.

а) Оскільки обладнання до закінчення строку лізингу знаходиться у власності лізингодавця, то при придбанні обладнання у лізинг амортизацію нараховує лізингодавець, а після закінчення строку договору лізингоотримувач викупує його за залишковою вартістю.

Річний внесок згідно з лізинговою угодою розраховується за формулою

$$R_{\text{лиз}} = \frac{[C - P_s(1+i)^{-T}] \times i}{1 - (1+i)^{-T}}, \quad (8.6)$$

де C - вартість лізингового обладнання, грн;

P_s - залишкова вартість обладнання на кінець строку договору лізингу, грн;

i - ставка відсотків за альтернативним варіантом придбання, %;

T - строк лізингового договору, років.

б) Річний платіж коригується на податкову економію за формулою

$$R_{\text{лиз.он}} = R_{\text{лиз}} \cdot (1 - r_{\text{п.п}}/100\%), \quad (8.7)$$

де $r_{\text{п.п}}$ - ставка оподаткування прибутку підприємства (становить 19%);

г) Оскільки весь рух грошових коштів здійснюється після сплати податку на прибуток, то при розрахунках необхідно використовувати ставку дисконтування після оподаткування:

$$i_{\text{он}} = i_{\text{кр}} (1 - r_{\text{п.п}}/100\%). \quad (8.8)$$

д) Порівняльний аналіз витрат здійснюється на основі розрахунків відповідних теперішніх вартостей витрат. Теперішню вартість витрат в кожному періоді знаходимо шляхом дисконтування річних витрат. При цьому коефіцієнт дисконтування з урахуванням оподаткування податком на прибуток розраховується за формулою

$$K_{\text{д.он.}} = \frac{1}{(1+i_{\text{он}})^t}, \quad (8.9)$$

де t - номер звітної періоду, років.

Теперішня вартість витрат у кожному періоді розраховується множенням річних витрат на коефіцієнт дисконтування відповідного періоду.

Результати розрахунків зводимо до таблиці 8.4.

Таблиця 8.4

**Порівняльний аналіз придбання обладнання за рахунок кредиту та в лізинг
для лізингоотримувача, грн.**

Грошові потоки	1-й рік	2-й рік	3-й рік	4-й рік	5-й рік	Початок 6-го року	Разом
Покупка за рахунок кредиту							
1 Амортизація кредиту:						-	
1.1 Всього виплат ($R_{кр}$)						-	
1.2 Відсотковий платіж (P_t)						-	
1.3 Погашення кредиту (K_t)						-	
1.4 Залишок заборгованості по кредиту						-	
2 Витрати на утримання обладнання ($C_{експ.}$)						-	
3 Амортизаційні відрахування (A_t)						-	
4 Витрати, які мають податкову знижку ($P_t + C_{експ.} + A_t$)						-	
5 Податкова знижка (ряд.4 x 0,25)						-	
6 Чисті річні витрати на покупку ($R_{кр} + C_{експ.}$ - ряд.5)						-	
Покупка за рахунок лізингу							
7 Річний лізинговий платіж							
8 Податкова знижка							
9 Річний платіж з урахуванням податкової знижки							
Порівняльний аналіз кредиту та лізингу							
10 Коефіцієнт дисконтування з урахуванням оподаткування (Кд.оп.)							-
11 Теперішня вартість витрат по кредиту ($NPV_{кр}$)							
12 Теперішня вартість витрат по лізингу ($NPV_{ліз}$)							

е) Після розрахунків робляться висновки щодо доцільності придбання обладнання за рахунок використання кредиту або лізингу. Обирається той варіант фінансування закупівлі обладнання, який має найменшу теперішню вартість витрат.

3 Оцінка вигідності лізингової операції для лізингодавця.

а) Для оцінки вигідності для лізингодавця лізингової операції розраховується теперішня вартість потоку грошових коштів у тому самому порядку, що і в попередньому випадку. Результати розрахунків зводяться до таблиці 8.5.

Таблиця 8.5

Аналіз вигідності лізингу для лізингодавця, грн

Показник	1-й рік	2-й рік	3-й рік	4-й рік	5-й рік	Початок 6-го року	Разом
1 Лізингові надходження ($R_{ліз}$)							
2 Витрати на утримання							

обладнання ($C_{\text{експ}}$)							
3 Сума податку на прибуток $((R_{\text{ліз}} - C_{\text{експ}}) * r_{\text{п.п}} / 100\%)$							
4 Чистий прибуток							
5 Кд.ін.оп. (*)							-
6 Теперішня вартість після оподаткування							
7 Витрати на покупку		-	-	-	-	-	
8 Чиста теперішня вартість інвестицій в лізинг	-	-	-	-	-	-	
Примітка. (*) Кд - коефіцієнт дисконтування для альтернативних інвестицій після оподаткування Кд.ін.оп. (за ставкою $i_{\text{ін.оп}} = i_{\text{ін}}(1-0,25)$)							

б) Після розрахунків порівнюється прибутковість інвестицій в лізинг та альтернативних варіантів інвестування коштів. На підставі порівняння дохідності цих інвестицій робиться висновок щодо доцільності здійснення лізингової операції для інвестора (лізингодавця).

Завдання 8.1.3.

У 2014 році підприємством ВАТ "ГАРАНТ" одержано P тис. грн. чистого прибутку і сплачено P_p тис. грн. відсотків за користування позиковими коштами. Чисті активи підприємства склали $P_{ак}$ тис. грн., а резервний фонд – P_1 % від суми чистих активів. Підприємство емітувало O_e шт. акцій (з них O_{ne} – привілейованих) з ринковою вартістю A_p грн., за якими звітного року нарахувало D тис. грн. дивідендів. Балансова вартість акцій – K_a тис. грн.. Проаналізуйте фінансовий стан корпорації за допомогою показників:

- капіталізованої вартості акцій;
- віддачі акціонерного капіталу;
- балансової вартості однієї акції;
- співвідношення ринкової і балансової вартості акцій;
- прибутку на акцію;
- дивідендної віддачі на акцію;
- коефіцієнту "ціна-дохід";
- коефіцієнту платіжності;
- коефіцієнту забезпеченості привілейованих акцій.

Данні для виконання подані в таблиці 8.6

Таблиця 8.6

Варіант	P	P_p	$P_{ак}$	P_1	O_e	O_{ne}	A_p	D	K_a	$K_{ва}$
1	1250	95	8325	4,25	100000	2000	50	5,5	4950	5000
2	1275	100	8330	4,5	105000	2010	52	5,75	5000	5460
3	1300	105	8335	4,75	110000	2020	54	6	5050	5940
4	1325	110	8340	5	115000	2030	56	6,25	5100	6440
5	1350	115	8345	5,25	120000	2040	58	6,5	5150	6960

6	1375	120	8350	5,5	125000	2050	60	6,75	5200	7500
7	1400	125	8355	5,75	130000	2060	62	7	5250	8060
8	1425	130	8360	6	135000	2070	64	7,25	5300	8640
9	1450	135	8365	6,25	140000	2080	66	7,5	5350	9240
10	1475	140	8370	6,5	145000	2090	68	7,75	5400	9860
11	1500	145	8375	6,75	150000	2100	70	8	5450	10480
12	1525	150	8380	7	155000	2110	72	8,25	5500	11100
13	1550	155	8385	7,25	160000	2120	74	8,5	5550	11720
14	1575	160	8390	7,5	165000	2130	76	8,75	5600	12340
15	1600	165	8395	7,75	170000	2140	78	9	5650	12960
16	1625	170	8400	8	175000	2150	80	9,25	5700	13580
17	1650	175	8405	8,25	180000	2160	82	9,5	5750	14200
18	1675	180	8410	8,5	185000	2170	84	9,75	5800	14820
19	1700	185	8415	8,75	190000	2180	86	10	5850	15440
20	1725	190	8420	9	195000	2190	88	10,25	5900	16060
21	1750	195	8425	9,25	200000	2200	90	10,5	5950	16680
22	1775	200	8430	9,5	205000	2210	92	10,75	6000	17300
23	1800	205	8435	9,75	210000	2220	94	11	6050	17920
24	1825	210	8440	10	215000	2230	96	11,25	6100	18540
25	1850	215	8445	10,25	220000	2240	98	11,5	6150	19160
26	1875	220	8450	10,5	225000	2250	100	11,75	6200	19780
27	1900	225	8455	10,75	230000	2260	102	12	6250	20400
28	1925	230	8460	11	235000	2270	104	12,25	6300	21020
29	1950	235	8465	11,25	240000	2280	106	12,5	6350	21640
30	1975	240	8470	11,5	245000	2290	108	12,75	6400	22260

Методичні вказівки до рішення завдання 8.1.3:

1) Капіталізована вартість акцій визначає ринкову вартість акцій акціонерного товариства:

$$K_{ca} = O_e \times A_p,$$

де K_{ca} – капіталізована вартість акцій;

O_e – кількість емітованих акцій;

A_p – ринкова вартість акцій.

2) Віддача акціонерного капіталу показує темп зростання вкладеного акціонерами капіталу:

$$B_{ak} = \frac{\Pi - \Pi_p}{K_{ca}},$$

де B_{ak} – віддача акціонерного капіталу;

Π – сума чистого прибутку;

Π_p – відсотки за користування позиковими коштами.

3) Балансова вартість однієї акції є бухгалтерським підтвердженням забезпеченості кожної емітованої акції капіталом акціонерного

$$A_b = \frac{K_a + P}{O_e},$$

товариства:

де A_b – балансова вартість однієї акції;

K_a – балансова вартість акціонерного капіталу;

P – розмір страхового (резервного фонду).

4) Співвідношення ринкової і балансової вартості акцій – це узагальнюючий показник, що свідчить про успіх (невдачу) корпорації:

$$C_a = \frac{A_p}{A_b},$$

де C_a – співвідношення ринкової і балансової вартості акцій.

5) Прибуток на акцію – робить можливим оцінку розмірів доходів, що спрямовуються на споживання і нагромадження і припадають на одну

$$П_a = \frac{П - П_p}{O_e},$$

акцію:

де $П_a$ – прибуток на акцію.

6) Дивідендна віддача акції – показує розмір доходу, що спрямовується на поточне

$$D_a = \frac{D}{A_p}$$

споживання акціонерів, у відношення до ринкової вартості акції: ,

де D_a – дивідендна віддача акції;

D – розмір нарахованого дивіденду.

7) Коефіцієнт "ціна-дохід" – характеризує зв'язок між ринковою вартістю акції і доходом, що вона приносить. Якщо порівнювати цей показник стосовно акцій кількох підприємств, найбільш інвестиційно привабливими будуть акції з найменшим коефіцієнтом:

$$k_{ц/д} = \frac{A_p}{П_a}$$

8) Коефіцієнт платіжності – свідчить, яка частка прибутку спрямовується на виплату дивідендів:

$$k_{пл} = \frac{D}{П_a}$$

9) Коефіцієнт забезпеченості привілейованих акцій – дає змогу оцінити забезпеченість привілейованих акцій чистими активами емітента, а отже, визначити ступінь захищеності капіталу інвестора:

$$k_z = \frac{P_{ак}}{O_{не}},$$

де $P_{ак}$ – чисті активи акціонерного товариства;

$O_{не}$ – кількість емітованих привілейованих акцій.

8.1.4. На основі проведених розрахунків зробити висновки стосовно діяльності ВАТ «ГАРАНТ» за звітний період.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аньшин В.М. Инвестиционный анализ. — М.: Дело, 2000. — 280с.
2. Басовский Л.Е. Финансовый менеджмент: Учебник. — М.: ИНФРА-М, 2002.- 240с.
3. Беркар Коласс. Управление финансовой деятельностью предприятия. - М.:Финансы, 2007. — 576с.
4. Бланк И.А. Управление использованием капитала. — К.: Ника-Центр, 2005.-656с.
5. Бланк И.А. Финансовый менеджмент. — К.: Ника-Центр, Эльга, 2002. — 528 с.
6. Бланк И.А. Фінансовий менеджмент: Навчальний курс. — К.: НИКА-ЦЕНТР, 2001. — 455с.
7. В.В.Ковалева. — СПб.: Экономическая школа, 1997. - Т.2.— 669с.
8. Вайн Саймон. Опционы. Полный курс для профессионалов. —М.: Альпина Паблишер, 2003. — 416с.
9. Ван Хорн Дж. К. Основы управления финансами / Пер. с англ. — М.: Финансы и статистика, 2001.- 800с.
- 10.Ван Хорн Дж. К., Вахович Д.М. Основы финансового менеджмента / Пер. с англ. — М.: Издат.дом «Вильямс», 2001.- 992с.
- 11.Ворст Й., Ревентлоу П. Экономика фирмы. — М.: Высшая школа, 2003. - 199 с.
- 12.Гадзевич О.І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємств. — К.: Кондор, 2004. — 180 с.
- 13.Денисов А.Ю., Жданов С.А. Экономическое управление предприятием и корпорацией. — М.: Изд-во „Дело и Сервис”, 2002. — 416с.
- 14.Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств. - Київ: Знання, 2000. — 412с.
- 15.Крушвиц Л. Инвестиционные расчеты /Пер. с нем. / Под общ. ред. В.В.Ковалева и З.А.Сабова. — СПб.: Изд-во „Питер”, 2001. — 432с.
- 16.Крушвиц Л. Финансирование и инвестиции. — СПб.: Издательство “Питер”, 2000.— С. 201 — 225.
- 17.Крушвиц Л. Финансирование и инвестиции. Неоклассические основы теории финансов /Пер. с нем./ Под общ. ред. В.В.Ковалева и З.А.Сабова. — СПб.: Изд-во „Питер”, 2000. — 400с.
- 18.Кузьменко Л.В., Кузьмін В.В., Шаповалова В.М. Фінансовий менеджмент. — Херсон: Олді-плюс, 2003. — 256с.
- 19.Михайлушкин А.И., Шимко П.Д. Финансовый менеджмент. — Ростов н/Д.: Феникс, 2004. — 352с.
- 20.Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств. Підручник - К.: КНЕУ, 2000. — 508с.
- 21.Тарасенко Н.В. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства. — Л.: Львівський банківський інститут НБУ, 2000. — 485 с.
- 22.Теплова Т.В. Финансовый менеджмент: управление капиталом и инвестициями. — М.: ГУ ВШЭ, 2000. — 504с.

- 23.Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 554с.
- 24.Терещенко О.О. Антикризове фінансове управління на підприємстві. - К. КНЕУ, 2004. - 268 с.
- 25.Финансовый менеджмент: теория и практика: Учебник / Под ред. Е.С. Стояновой. – М.: Изд-во "Перспектива", 2002.- 656с.
- 26.Фінанси підприємств / Керівник авт. кол. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2000. – 460 с.
- 27.Фінансовий менеджмент: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / А.М. Поддєрьогін, Л.Д. Боряк, Н.Ю. Калач. – К.: КНЕУ, 2001. – 294 с.
- 28.Хелферт Э. Техника фінансового аналізу. – СПб.: Питер, 2003. – 640с.
- 29.Ходаківська В.П., Беляєва В.В. Ринок фінансових послуг: теорія і практика: Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2002. – 616с.
- 30.Ченг Ф.Ли, Джозеф И.Финнерти. Финансы корпораций: теория, методы и практика / Пер.с англ. – М.: ИНФРА-М, 2000.-686с.
- 31.Череп А.В. Економічний аналіз. – К.: Кондор, 2005. – 160с.
- 32.Шеремет О.О. Фінансовий аналіз. – К.: КНЕУ, 2005. – 196 с.